

وحدت جهان اسلام و فضای مجازی؛ چالش‌ها و فرصت‌های یک کنفرانس

پنج‌شنبه و یکمین نشست از نشست‌های علمی پژوهشگاه مطالعات تقریبی با همکاری دفتر مطالعات اسلامی و ارتباطات حوزوی وابسته به مرکز ملی فضای مجازی و نیز مجتمع آموزش عالی بنت‌الهدی وابسته دانشگاه بین‌المللی المصطفی و با حضور و ارائه حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا پی‌سپار در موضوع «وحدت جهان اسلام و فضای مجازی؛ چالش‌ها و ظرفیت‌ها» در شنبه ۲۸ آبان‌ماه ۱۴۰۱ با حضور پژوهشگران ارجمند پژوهشگاه و دانش‌پژوهان محترم مجتمع‌های آموزش عالی بنت‌الهدی و جامعه المرتضی به‌صورت حضوری و نیز با حضور مجازی فعالین و علاقه‌مندان بحث وحدت و تقریب به زبان انگلیسی برگزار گردید.

ارائه‌کننده محترم حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا پی‌سپار در ابتدای ارائه، بیان داشتند که برای تأثیرگذاری فعالیت‌های مربوط به ترویج وحدت ابتدا باید توجه داشت که وحدت فقط یک مفهوم یا آموزه اسلامی نیست که فقط با نوشتن کتاب و مقاله و سخنرانی اتفاق بیفتد؛ بلکه یک ارزش اجتماعی - اسلامی است که باید در قالب‌های زندگی مردم مثل جشن‌ها و عزاها و سایر مراسم‌های فردی و اجتماعی و در رفتار و سبک زندگی مردم مشاهده شود و اگر آثار آن در زندگی مسلمانان مشاهده نمی‌شود، نشان‌دهنده آن است که سال‌ها تلاش برای تحقق این امر چندان مؤثر نبوده است، البته ما قبول داریم که تحقیق و

نوشتن کتاب و مقاله برای ترویج وحدت در جهان اسلام کاملاً ضروری و اساسی است؛ ولی روشن است که این امور کافی نیست.

حجت‌الاسلام^۱ و المسلمین پی‌سپاردر بیان صورت اقدام برای نهادینه شدن فرهنگ تقریب و وحدت گفت که از آنجایی^۲ که وحدت به^۳ عنوان یک ارزش اسلامی و جزئی از فرهنگ اسلام یک امر فطری نیست که خودبه^۴ خود در انسان^۵ ها ایجاد شده و رشد و نمو کند؛ باید با تلاش همه طبقات اجتماعی از طریق آموزش^۶ های جامع و فراگیر رسمی و غیررسمی، مستقیم و غیرمستقیم، و با ابزار سنتی و مدرن آموزشی مثل شبکه^۷ های اجتماعی و فضای مجازی به^۸ صورت مداوم و به تمام اقشار جامعه تزریق شود. تنها در این صورت است که وحدت در تمام زوایای زندگی مسلمانان مشاهده خواهد شد.

ایشان در ادامه برای موفق بودن ترویج وحدت پیشنهادهایی ارائه دادند که عبارت^۹ اند از:

باید از ابزار جدید ارتباطات، شبکه^{۱۰} های مجازی، وب ۲ و وب ۳ نیز برای ارتباط با مسلمانان دنیا و از طریق اقشار مختلف مردم بهره برد؛ به^{۱۱} عبارت^{۱۲} دیگر محققین وحدت و تقریب مذاهب باید پیام^{۱۳} های تقریبی را برای اقشار مختلف مردم به زبان^{۱۴} های علمی دنیا تهیه کرده و به^{۱۵} درستی و شمول همگانی منتشر نمایند و نیز با طرف^{۱۶} های خود در دنیا توسط فضای مجازی ارتباط و تعامل داشته و به ترویج وحدت اسلامی بپردازند و بازخورد نوشته^{۱۷} های خود را در نقاط مختلف به دست آورند تا مطالب متناسب و مؤثرتری را بتوانند تدوین و تألیف نمایند. باید از رویکردهای ترکیبی بهره برد؛ یعنی از همه ابزارهای موجود به طور هم زمان در جهت رساندن پیام تقریب به همه اقشار مسلمانان در دنیا استفاده کرد. باید برای ترویج وحدت جریان^{۱۸} سازی و نیز شبکه^{۱۹} سازی نمود. رصد دوست و دشمن و واکنشهای آنان در فعالیت^{۲۰} های تقریبی و ضد تقریب از لوازم موفقیت در ترویج فرهنگ وحدت است و بدون رصد، فعالیت^{۲۱} های تقریبی مثل تیر انداختن با چشم بسته و یا ”رجما بالغیب“ است که ثمر چندانی ندارد.

